

LLU ainavu arhitekti viesojas Norvēģijas Dzīvības zinātņu universitātē

LLU Ainavu arhitektiem beidzot ir ne tikai pils Valdekā, bet arī pašiem sava Ainavu arhitektūras un plānošanas katedra. Katedras mācību spēki ķērušies klāt pamatīgai savu studiju kursu revīzijai un jaunas studiju programmas izveidošanai. Sadarbībā ar Norvēģijas Universitāti tika izveidotas pirmās programmas 1994. gadā. Tādēļ šķiet likumsakarīgi, ka šajā pārmaiņu laikā mēs vēršamies pēc padoma un atbalsta pie norvēģu kolēģiem, starp kuriem vislielākā autoritāte mums ir LLU goda doktors, profesors Karstens Jorgensens.

Par vizīti stāsta vien no mobilitātes dalībniecēm K.Vugule: „Norvēģijas Dzīvības zinātņu universitāte (Norwegian University of Life Sciences), kur viesojāmies no š.g. 25. līdz 29. aprīlim un, kur mūs sagaidīja Karstens Jorgensens un Ainavu arhitektūras studiju programmas vadītāja profesore Kine Halvorsen Thoren, atrodas nelielā pilsētā Ås, ap 40 km attālumā no Oslo. Universitāte dibināta 1859. gadā, Ainavu arhitektūras studiju programma ir visvecākā Eiropā. Ainavu arhitektūras un teritoriālās plānošanas departaments realizē maģistra programmas šādos virzienos: Ainavu arhitektūra, Urbānā un reģionālā plānošana, Nekustamais īpašums un nekustamā īpašuma attīstība, Sabiedrības veselība (jāsaprot kā veselīga vide). Visas šīs ir maģistra programmas, kurās studē visi, kas apguvuši bakalauru kursus. Jaunums ir Ainavu inženiera bakalaura programma, tajā maģistra kursa nav. Arī mums pirms kāda laika izvirzījās vajadzība pēc šādas programmas, taču grūti nokomplektēt kursu ar lielāku skaitu vīriešu, kam šāda programma būtu piemērotāka. Jautājums atkal ir aktualizējams, jo mums vispār nav profesionāļu ar speciālu augstāko izglītību ainavu ierīkošanas praksē. Ainavu arhitektūru As studē 200 studenti, maģistra programma sastāv no 2 daļām: 3 gadu pamatprogrammas ar obligātajiem studiju kursiem dabas un sociālajās zinātnēs, mākslā un dizainā, pēc tam 2 gadi ar izvēles specializācijas priekšmetiem projektēšanas, plānošanas vai menedžmenta virzienos. Tā kā mēs jauno studiju programmu plānojam veidot kā 5 gadu maģistra programmu, mēs ieguvām daudz vērtīgu atziņu programmas uzbūvei un saturam, sapratām, ka esam uz pareiza ceļa. Taču mūs samulsināja fakts, ka viņiem programmā nav prakses, nekādas, ne mācību, ne ražošanas. Toties ir iespējas praktizēties, tas ir ar savām rokām izgatavot dažādas lietas un veidot apstādījumus universitātes teritorijai, jo universitāte atvēl līdzekļus materiālu iegādei, ir personāls, kas materiālus sagādā, ir darbnīcas, kur to darīt. Mēs par to pagaidām sapņojam. Mēs esam sapņojuši par starptautiska ainavu arhitektūras centra izveidošanu Valdekā. Norvēģiem tāds ir Ainava demokrātijas centrs - The Centre for Landscape Democracy (CLAD). Tas ir starpdisciplinārs, starptautisks centrs zinātnes atziņu izplatīšanai, radošu un inovatīvu risinājumu ainavu dizainā

popularizēšanai sabiedrībā. <https://www.nmbu.no/en/about-nmbu/faculties/samvit/departments/ilp/research-groups/clad>

Šī centra paspārnē darbojas Virtuālās Realitātes laboratorija, ko mēs iepazīnām ar baltu skaudību sirdīs. Galvenais process, kas mūs sajūsmināja, ir iespēja projekta 3D vizualizāciju apskatīt telpiski, kā 3D kinoteātrī ar brillēm uz acīm. Tā var ne tikai iedziļināties studentu projektos, bet pārliecināt klientus, sadarbības partnerus un sabiedrību par sagaidāmo projektā paredzēto ainavas vides telpisko kvalitāti. <https://www.nmbu.no/en/about-nmbu/faculties/samvit/departments/ilp/vrlab>. Virtuālās realitātes laboratorijā NMBU veido Vizuālās simulācijas plānošanas un ainavu arhitektūras projektiem, vēsturisko objektu rekonstrukcijai, veido mākslinieciskās programmas, jaunākās 3D tehnoloģijas izmanto gan studentu, gan sabiedrības izglītošanā. Ceram, ka tā mums nav nesasniedzama nākotne, sadarbojoties ar pārējām VBF un varbūt ITF struktūrvienībām, tas būtu iespējams.

Norvēģijas Dzīves Zinātņu universitātē ir studējuši vairāki mūsu topošie ainavu arhitekti. Arī šajā semestrī ar Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) finanšu instrumenta un Norvēģijas finanšu instrumenta palīdzību tur studē maģistrants Artūrs Mengots, kas ar mums kopā apmeklēja jaunākos ainavu arhitektu veidotos objektus Oslo. Mūsu gids bija profesors Karstens Jorgensens, kas pastāstīja par jaunākajām tendencēm ainavu arhitektūrā Norvēģijā un parādīja ļoti interesantus, bet dažādus mūsdienīgus objektus. Tāpat kā daudzviet pasaulē, arī Norvēģijā pārveido degradētās teritorijas par publiskiem parkiem, veido humānu un estētiski izteismīgu vidi dzīvojamos rajonos un biroju apbūves teritorijās. Nasenparken parks ierīkots bijušās Oslo lidostas teritorijā, izveidota mūsdienīga lietus ūdens savākšana un apsaimniekošana, ekoloģiski saderīgi un izteismīgi apstādījumi.

Norvēģijas Dzīves Zinātņu universitātē ir studējuši vairāki mūsu topošie ainavu arhitekti. Arī šajā semestrī ar Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) finanšu instrumenta un Norvēģijas finanšu instrumenta palīdzību tur studē maģistrants Artūrs Mengots, kas ar mums kopā apmeklēja jaunākos ainavu arhitektu veidotos objektus Oslo. Mūsu gids bija profesors Karstens Jorgensens, kas pastāstīja par jaunākajām tendencēm ainavu arhitektūrā Norvēģijā un parādīja ļoti interesantus, bet dažādus mūsdienīgus objektus. Tāpat kā daudzviet pasaulē, arī Norvēģijā pārveido degradētās teritorijas par publiskiem parkiem, veido humānu un estētiski izteismīgu vidi dzīvojamos rajonos un biroju apbūves teritorijās. Nasenparken parks ierīkots bijušās Oslo lidostas teritorijā,

izveidota mūsdienīga lietus ūdens savākšana un apsimniekošana, ekoloģiski saderīgi un izteiksmīgi apstādījumi.

Šis projekts deva mums iespēju iegūt zināšanas un pārlicību par nepieciešamību Ainavu arhitektūras un plānošanas studiju programmu pārstārtēt jaunā līmenī, kā arī savām acīm redzēt modernus ainavu arhitektūras risinājumus. Tas ļaus topošos ainavu arhitektus rosināt uz drosmīgākām idejām”.

Mobilitāte īstenota Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) finanšu instrumenta un Norvēģijas finanšu instrumenta līdzfinansētās programmas "Pētniecība un stipendijas" projekta „Mobility in the field of Architecture and Civil Engineering” (Nr.EEZ/NFI/S/2015/026) ietvaros

1.att. Virtuālās Realitātes laboratorija

2.att. Ainavu Arhitektūras un plānošanas katedras pasniedzējas kopā ar profesoru Karstenu Jorgensenu un studentu Artūru Mengotu Oslo.

3. un 4.att. Nasenparken ir jauns, mūsdienīgs ekoloģisks parks bijušās Oslo lidostas teritorijā

5.att. Superstilīgā arhitektūra Oslo

5.att. Skaistā universitātes ēku arhitektūra